

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Moniky Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **ORLEN Unipetrol RPA s. r. o.**
sídlem Záluží 1, 436 01 Litvínov
jednající prostřednictvím
ORLEN Unipetrol RPA s. r. o. – BENZINA, odštěpný závod
sídlem Milevská 2095/5, 140 00 Praha 4 – Krč

zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Irenou Liškovou
sídlem Budějovická 1150/15a, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR s. p.**
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4 - Krč

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2024, č. j. MD-8979/2024-910/3, ve věci
vyvlastnění

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje P.S.

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 3. 6. 2024 domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dál také jen „KÚ MSK“) ze dne 22. 12. 2023, č. j. MSK 152133/2021. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci v řízení o vyvlastnění, zahájeném žádostí osoby zúčastněné na řízení (dále také jen „ŘSD“ nebo „vyvlastnitel“), odňato vlastnické právo k pozemkům parc. č. XA, XB, jehož součástí je stavba č. p. X; a dále parc. č. XC a XD, vše zapsané na LV č. X pro k. ú. B.-m., obec Bruntál, u katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Bruntál.
2. Žalobce přitom napadl pouze výrok o vyvlastnění I.A napadeného rozhodnutí. Podle žalobce je napadený výrok nezákonný, nesrozumitelný a nedostatečně odůvodněný. Žalovaný podle žalobce nesrozumitelně rozděluje výrok I.A na část 1 (a, b) a část 2.
3. Primárně žalobce namítá, že nebyly splněny podmínky pro vyvlastnění z hlediska jeho nezbytnosti. Žalobce zastává názor, že alternativní projekt, který byl žalobci zaslán ze strany ŘSD emailem dne 4. 7. 2023, je řešením, které je zcela proveditelné a vhodné pro zachování účelu stavby obchvatu a zároveň nevyvolává potřebu vyvlastnění pozemků žalobce. Z alternativního projektu je podle žalobce zřejmé, že pozemky, které jsou předmětem vyvlastnění, nejsou potřebné pro stavbu samotného tělesa nové pozemní komunikace I/45, která odvádí dopravu mimo centrum města Bruntál, ale pouze pro umístění vedlejší komunikace spojující novou I/45 s budoucí místní komunikací (I/11), přičemž její účel může být plně nahrazen bez ztížení dopravní situace dalšími sjezdy. Podle žalobce tak pozemky v jeho vlastnictví nejsou nezbytné pro uskutečnění účelu vyvlastnění, jak byl definován ve vyvlastňovacím řízení.
4. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že alternativní projekt není dostatečným argumentem pro závěr, že vyvlastnění není nezbytné. Závěry žalovaného, že uskutečnění alternativního projektu by z nemalé části popřelo smysl obchvatu, považuje žalobce za nesprávné a nepodložené. Podle žalobce i v případě realizace alternativního projektu mají řidiči možnost se dostat do všech částí Bruntálu, a to nikoli nepohodlně. Alternativní projekt je zároveň o mnoho hospodárnější variantou, jak časově, tak finančně. Odkaz na žalobcovu nedostatečnou obranu v územním řízení považuje žalobce za nepřiléhavý, když o možnosti alternativního projektu byl žalobce informován až 4. 7. 2023. Žalovaný se nezabýval skutečnými dopady realizace alternativního projektu; zároveň nedostatečně zhodnotil reálně řešenou alternativu vyvlastnění ve formě dohody stran na směně pozemků.
5. Žalobce dále namítá, že nebyla naplněna podmínka pro vyvlastnění v otázce veřejného zájmu. Zdůraznil, že veřejný zájem je jednak nutné prokázat a jednak řádně poměřit se zájmy vyvlastňovaného. Žalobce má za to, že nebyl dostatečně poměřen jeho zájem na zachování vlastnictví pozemků a na nich umístěných staveb, v nichž provozuje podnikání a na zachování tohoto podnikání vůči veřejnému zájmu na stavbě nejen ochvatu jako takového,

Shodu s prvopisem potvrzuje P.S.

ale také jeho konkrétní části, která má být na pozemcích žalobce umístěna. Převažující veřejný zájem na vyvlastnění považuje tedy žalobce za neprokázaný a nepřítomný, zakládající nezákonnost napadeného rozhodnutí.

6. Nezákonné je napadené rozhodnutí podle žalobce také pro vady řízení, které předcházelo jeho vydání. Žalobce namítl, že ústní jednání, které má být uskutečněno jedenkrát a s jeho koncem dochází ke koncentraci řízení, bylo rozděleno na několik částí a koncentrace řízení tak nenastala. Rozdělení jednání na několik částí probíhalo podle žalobce vždy tak, že na ústním jednání bylo vždy oznámeno účastníkům ze strany vyvlastňovacího úřadu, že bude v ústním jednání pokračováno, že doposud neřešené skutečnosti a námítky se vyřeší na dalším jednání a dále, případně, jaké podklady pro rozhodnutí mají účastníci na další jednání opatřit. Žalobce tak legitimně očekával platnost těchto dohod mezi účastníky a vyvlastňovacím úřadem. Rozhodnutí o vyvlastnění bylo v tomto směru pro žalobce překvapivé, neboť bylo zcela v rozporu s dosavadním postupem úřadu i účastníků a současně se zákonem o vyvlastnění. Účel jednání tak nebyl naplněn. Přestože žalovaný zahrnul do napadeného rozhodnutí podklady, které byly KÚ MSK zcela opomenuty, nebyla tím zhojena vada řízení spočívající v nemožnosti uplatnění práv účastníků při ústním jednání. Význam řádného ukončení jednání je podle žalobce zřejmý z § 24 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění (dále jen „zákon o vyvlastnění“), kterou je řádným ukončením ústního jednání započata lhůta pro vydání rozhodnutí. Žalovaný se nevypořádal s odvoláním žalobce v rozsahu, kterým byl napadán uvedený procesní postup KÚ MSK a dále, v rozporu s právními předpisy projednal odvolání ŘSD.
7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Stran srozumitelnosti výroku napadeného rozhodnutí uvedl, že rozhodnutí orgánů veřejné správy jsou určena v prvé řadě účastníkům řízení. Žalovaný postupoval v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu, přičemž má za to, že tento přístup je účastnicky přívětivější, bohužel si však od žalobce za něj vysloužil kritiku za nesrozumitelnost a nesmyslnost. Podle žalovaného je však výroková část napadeného rozhodnutí koncipována přehledně.
8. K otázce nezbytnosti pozemků argumentoval žalovaný v souladu s napadeným rozhodnutím a zdůraznil, že smysl obchvatu města by nebyl plnohodnotný, kdyby řidiči měli jezdit dle popisu žalobce po jakési „trvalé objízďce“. Řešení, které popsal žalobce, rozhodně není komplexní. Pokud se týče námítky žalobce, že v územním řízení neznal podobu alternativního projektu, a tudíž proto neuplatnil v uvedeném řízení námítky, nemůže tento názor žalobce obstát, protože v územním řízení má každý účastník právo uplatnit námítky, jejichž věcné zaměření je omezené na dotčení věcných práv. Žalobce byl přitom dotčen trvalým zábořem pro stavbu obchvatu.
9. Pokud se týče veřejného zájmu, zdůraznil žalovaný, že § 17 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) je koncipován shodně jako zákony zmiňované Ústavní soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 2763/21 a nebylo nutné se blíže věnovat otázce, zda je obecně prokázán veřejný zájem na vyvlastnění. Žalovaný proto přezkoumal úvahy KÚ MSK, zda konkrétní veřejný zájem na předmětné stavbě převažuje nad zachováním vlastnického práva žalobce k vyvlastňovaným pozemkům. Odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a uvedl, že trvá na závěru, že pokud žalobce v průběhu řízení přímo nezpochybňoval splnění podmínek vyvlastnění, jedná se sice o skutečnosti posuzované z úřední povinnosti, ale bez námitek je samozřejmě logické, že posouzení nebude tak obsáhlé, jako kdyby proti splnění podmínek vyvlastnění žalobce

obsáhle brojil. V odvolacím řízení nebylo třeba doplnění dokazování, protože žalovaný vycházel ze stejných podkladů jako správní orgán prvního stupně.

10. Žalovaný dále uvedl, že z předchozího postupu KÚ MSK mohl žalobce sice očekávat pokračování v ústním jednání, avšak naprosto překvapivý postup KÚ MSK nebyl, neboť vydání rozhodnutí předcházela výzva podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalovaný tedy souhlasil s názorem žalobce, že nelze aplikovat koncentraci řízení podle § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Žalovaný pokládal za plnou nápravu procesní vady KÚ MSK v tom, že přihlédl ke všemu, co žalobce tvrdil a doložil nejpozději s odvoláním. Žalobce přitom vůbec neidentifikuje, co konkrétně mu údajné formální neskončení ústního jednání způsobilo za újmu na procesních nebo hmotných právech.
11. Osoba zúčastněná na řízení také navrhla žalobu zamítnout. Tzv. alternativní projekt je pouze prověřením a popisem situace ohledně organizace a způsobu realizace předmětné stavby za situace, že do doby zahájení stavby a v jejím průběhu nedojde k vypořádání majetkových vztahů k předmětu vyvlastnění. ŘSD tzv. alternativní projekt prověřil a dospěl k závěru, že z projekčního hlediska a dopravně bezpečnostního hlediska tato varianta není vhodná a je nezbytné stavbu realizovat v rozsahu stanoveném v projektové dokumentaci schválené stavebním úřadem. Veřejný zájem na stavbě vyplývá z § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, přičemž je dán i tím, že předmětná stavba byla vymezena v platném územním plánu jako veřejně prospěšná. Pro stavbu bylo vydáno již v roce 2008 územní rozhodnutí, kterému předcházely studie a projekční práce s cílem vyhledat nejvhodnější trasu. Cílem stavby je vyvedení transitní dopravy mimo zástavbu města Bruntál, čímž se sníží negativní dopady na obyvatele města Bruntálu a dojde ke zvýšení plynulosti dopravy na silnici I/45 a I/11 v úseku města Bruntálu a tím i ke zvýšení bezpečnostní dopravy. ŘSD neshledává napadené rozhodnutí nezákonné.
12. Pokud se týče obsahu správních spisů, s ohledem na to, že není mezi účastníky řízení sporu ohledně průběhu správního řízení a obsahu správních spisů, považuje krajský soud pro účely tohoto rozsudku za potřebné pouze shrnout, že na podkladě žádosti bylo vedeno vyvlastňovací řízení; ve věci bylo nařízeno ústní jednání na 4. 4. 2022, jehož výsledkem byla dohoda ŘSD a žalobce na tom, že KÚ MSK ustanoví znalce k vypracování nezávislého znaleckého posudku za účelem ocenění předmětných nemovitostí. Dále bylo ve věci nařízeno ústní jednání na 28. 11. 2022. Obsahem tohoto ústního jednání byl nesouhlas žalobce s postupem KÚ MSK a zpracovaný posudkem s tím že KÚ MSK užije pro stanovení náhrady za vyvlastnění posudek předložený žalobcem podle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Dne 5. 1. 2023 vznesl žalobce námitky, které směřovaly výhradně k náhradě za vyvlastnění. Další ústní jednání proběhlo dne 22. 5. 2023, u kterého se ŘSD a žalobce dohodli na aktualizaci znaleckého posudku předloženého žalobcem. K dotazu KÚ MSK sdělil ŘSD dne 8. 11. 2023, že mezi účastníky nedošlo k dohodě o majetkovém vyrovnání. Následně KÚ MSK postupoval podle § 36 odst. 3 správního řádu a dne 22. 12. 2023 vydal rozhodnutí o vyvlastnění. Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí odvoláním, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V odvolání kromě námitek stran výše náhrady za vyvlastnění vznesl žalobce také námitky ve vztahu k naplnění podmínek vyvlastnění, a to v rozsahu následně uplatněných žalobních námitek.

Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 2. 10. 2024, u kterého účastníci i ŘSD setrvali na dosavadních stanoviscích.
14. Krajský soud nepřehlédl, že žalobce ve večerních hodinách dne 30. 9. 2024 učinil soudu podání nazvané „Reakce žalobkyně na vyjádření žalovaného a ŘSD“, tedy cca 30 hodin před ústním jednáním. Ačkoli bylo vyjádření žalovaného žalobci doručeno dne 9. 8. 2024 a vyjádření ŘSD dne 10. 9. 2024, učinil žalobce podání až den před nařízeným jednáním. Takové jednání žalobce nepovažuje soud za férové. Nicméně, uvedené podání neobsahovalo žádné nové a podstatné skutečnosti, ke kterým by soud snad měl přihlédnout, což ostatně zkonstatovali sami účastníci u ústního jednání.
15. Předně má krajský soud za nedůvodnou námitku žalobce, že výroky napadeného rozhodnutí jsou nesrozumitelné. Naopak, výroky napadeného rozhodnutí jsou zcela přehledně rozděleny. Je zřetelné, že výrokem I.A.1. a I.A.2. bylo rozhodnuto o změně přezkoumávaného prvostupňového rozhodnutí ve výrocích I. a II., tedy ve výrocích, kterým bylo rozhodnuto o samotném odnětí vlastnického práva žalobci a o stanovení lhůty k zahájení účelu vyvlastnění. Oproti tomu výrokem I.B. bylo rozhodnuto o zrušení přezkoumávaného prvostupňového rozhodnutí ve výroku III., tedy v části určení výše náhrady za vyvlastnění. Dalšími částmi výroku I. bylo rozhodnuto o změně výroku IV. prvostupňového rozhodnutí, o zamítnutí odvolání žalobce proti výroku V. prvostupňového rozhodnutí a o vložení nového výroku VI., kterým byla odložena vykonatelnost výroku I. prvostupňového rozhodnutí do doby nabytí právní moci rozhodnutí o náhradě za vyvlastnění. Výrokem II. napadeného rozhodnutí pak bylo rozhodnuto o nařízení předběžného opatření spočívajícího v povinnosti ŘSD zaplatit žalobci částku 9 860 704 Kč.
16. Takto formulované výroky považuje krajský soud za zcela jasné, přehledné a zcela srozumitelné, neboť z nich lze jednoznačně dovodit o čem a jak žalovaný rozhodl. Není přitom na závalu, že v rámci jednoho odděleného výroku rozhodl žalovaný jak ve vztahu k samotnému odnětí vlastnického práva, tak ve vztahu náhradě za vyvlastnění, a to právě s ohledem na jednoznačnou oddělitelnost výroků. Krajský soud na rozdíl od žalobce neshledává důvod, pro který by byl žalobce nucen napadat žalobou také výrok I.A.2.
17. Důvodná není ani námitka žalobce, že nebyly naplněny podmínky pro vyvlastnění, spočívající v nezbytnosti vyvlastnění nemovitostí ve vlastnictví žalobce. Svou námitku žalobce odůvodňoval existencí tzv. alternativního projektu.
18. Mezi účastníky není sporu o tom, že tento „projekt“ byl žalobci zaslán emailem dne 4. 7. 2023 ze strany ŘSD. Žalobce přitom ani netvrdil, že by mu byla předána zpracovaná *projektová dokumentace* alternativního řešení předmětné stavby.
19. Nejvyšší správní soud vysvětlil v rozsudku ze dne 11. 1. 2024, č. j. 7 As 249/2022-28, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že ve vyvlastňovacím řízení není prostor pro posuzování, zda existují alternativní varianty řešení stavebního záměru, a pokud měl vlastník pozemků námitky vůči trase stavby, měl je uplatnit v územním řízení (srov. rozsudky ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75, ze dne 29. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016-51, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 7 As 105/2015-47 a ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41).

20. Tato judikatura však byla částečně modifikována rozsudkem NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-60. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku především připomněl obecně platnou premisu, že jednou z podmínek vyvlastnění je i jeho nezbytnost. Pokud k dosažení účelu vyvlastnění mohlo vést vhodnější variantní řešení, bylo primárně třeba uskutečnit právě toto řešení, případně měl vyvlastňovací úřad přesvědčivě zdůvodnit, z jakého důvodu nejsou variantní řešení možná a je třeba vyvlastnit právě pozemek vyvlastňovaného.
21. V navazující judikatuře pak Nejvyšší správní soud vysvětlil, že ve věci 6 As 171/2020 rozhodoval v poměrně neobvyklé skutkové situaci. Jedná se zejména o rozsudek ze dne 24. 11. 2021, č. j. 10 As 365/2021-94, který s věcí 6 As 171/2020 úzce věcně souvisel, a navazující rozsudky ze dne 28. 7. 2021, č. j. 1 As 176/2019-53 a ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 As 181/2023-57. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud poukázal na to, že ve věci 6 As 171/2020 se nejednalo o situaci, kdy by žalobci (aby se vyhnuli vyvlastnění) přišli pouze s laickým tvrzením, podle něž by obchvat mohl vést jinudy – jedno kudy, ale v každém případě mimo jejich pozemky. Naopak žalobci poukazovali na to, že byla zpracována variantní projektová dokumentace s odlišným vedením trasy obchvatu, a to nikoli z jejich popudu, ale z podnětu vyvlastnítele. Existovala tedy jiná, zřejmě vážně promyšlená, varianta, která byla doložena příslušnými listinami. Právě za těchto skutkových okolností vytkl šestý senát krajskému soudu a vyvlastňovacím orgánům, že se otázkou odlišného vedení trasy obchvatu blíže nezabývaly. Existence kvalifikovaného relevantního návrhu alternativní trasy v podobě variantní projektové dokumentace tedy byla zásadní skutkovou okolností, s níž se měly vyvlastňovací orgány vypořádat při posouzení nezbytnosti vyvlastnit právě určité pozemky a právě v požadovaném rozsahu. Neznamená to, že by dané pozemky nemohly být vyvlastněny v navrhovaném rozsahu jen proto, že tu existuje variantní projektová dokumentace. Je však nutné zdůvodnit, proč trasa nakonec musí vést právě po pozemcích navržených k vyvlastnění a nemůže vést v alternativní trase. Právě takto úzce by měly být závěry rozsudku šestého senátu vykládány a používány.
22. V projednávané věci je však situace odlišná. Ze strany ŘSD nebyla zpracována variantní projektová dokumentace stavby. ŘSD pouze předložil řešení stavby pro případ, že by se během výstavby obchvatu nepodařilo dořešit výkup či vyvlastnění nemovitostí ve vlastnictví žalobce. Z uvedeného skutečně vyplývá, že se nejedná a řádnou alternativu k předmětné stavbě tak, jak byla zpracována v projektové dokumentaci a tak, jak bylo vymezeno v územním rozhodnutí, ale o dočasnou alternativu pro případ, kdy ŘSD nebude mít zajištěno vlastnictví předmětných nemovitostí pro účely výstavby obchvatu.
23. Z hlediska přezkumu napadeného rozhodnutí je tak ve světle citované judikatury podstatné zaměřit se na to, zda žalovaný v potřebném rozsahu zdůvodnil, proč trasa obchvatu nakonec musí vést právě po pozemcích ve vlastnictví žalobce a nemůže vést v „alternativní trase“.
24. Žalovaný se této otázce věnoval poměrně obsáhle na str. 9 – 10 napadeného rozhodnutí, kde vysvětlil, že uvedené variantní řešení by nedokázalo odvést část dopravy mimo zastavěné území města, přičemž variantní organizace dopravy by z nemalé části popřela smysl obchvatu a územní rozhodnutí by tak nemělo kýžený efekt pro zlepšení životního prostředí v zastavěném území města a z hlediska veřejného zdraví. Žalovaný dále zdůraznil, že ve vyvlastňovacím řízení nevyšlo najevo, že by se žalobce bránil obchvatu, když nenapadl fázi územního rozhodování ani územního plánování, ze kterých jasně plynulo, že trasa obchvatu koliduje s vyvlastňovacími pozemky.

25. Krajský soud se s vypořádáním této otázky žalovaným zcela ztotožňuje. Shodně s žalovaným považuje také krajský soud za podstatné, že žalobce až do vydání prvostupňového rozhodnutí nikdy neprohlásil proti samotnému vyvlastnění jeho nemovitostí; z obsahu správního spisu vyplývá, že veškerá argumentace žalobce se týkala otázky výše náhrady za vyvlastnění a také k této otázce byly směřovány úkony KÚ MSK. Žalobce poprvé až v odvolání proti rozhodnutí KÚ MSK o vyvlastnění namítal nesplnění zákonných podmínek pro vyvlastnění.
26. Mezi účastníky je přitom také nesporné, že žalobce, potažmo jeho právní předchůdci, neprohlásili ve fázi územního plánování ani územního řízení proti umístění stavby právě na pozemcích žalobce.
27. Jakkoli to neznamená, že by se správní orgány nemusely za tohoto stavu zabývat splněním zákonných podmínek pro vyvlastnění, předurčuje postoj žalobce po celou dobu řízení o vyvlastnění před prvostupňovým správním orgánem okruh otázek, jimiž se správní orgán zabývá hlouběji a otázek, u nichž postačí stručné vypořádání.
28. Jestliže žalobce až do vydání prvostupňového rozhodnutí neprohlásil proti umístění stavby na svých pozemcích, nebyl ani otevřen prostor k tomu, aby se prvostupňový správní orgán zabýval touto otázkou nad rámec skutečností vyplývajících z podkladů rozhodnutí. KÚ MSK přitom zcela správně vycházel z projektové dokumentace stavby a dospěl k závěru, že pozemky ve vlastnictví žalobce, které mají být vyvlastněny, jsou plochou nezbytně nutnou k dosažení zákonem stanovenému účelu.
29. Námitkami vznesenými v odvolacím řízení žalobce také předurčil rozsah, v jakém se uvedenou otázkou zabýval žalovaný. Ten přitom správně poukázal právě na postoj žalobce, neexistenci jeho námitek ve fázi územního plánování a řízení a na účel celé stavby, tj. odvést část dopravy mimo zastavěné území města a zlepšit tak jednak životní prostředí ve městě Bruntál a jednat zvýšit bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.
30. Žalovaný zcela správně posoudil také otázku „alternativního projektu“, když náležitě poukázal na odlišnost přezkoumávané věci od věci řešené ve shora citovaném rozsudku šestého senátu NSS.
31. Krajský soud má za to, že žalovaný se otázkou nezbytnosti pozemků žalobce pro splnění zákonem požadovaného účelu zabýval zcela dostatečně, přičemž jeho úvahy jsou logické a srozumitelné.
32. Soud se dále zabýval námitkou žalobce stran (ne)existence veřejného zájmu na vyvlastnění, resp. nedostatečného vypořádání poměru veřejného zájmu na vyvlastnění a zájmu žalobce na zachování jeho podnikání. Ani tuto námitku však neshledal krajský soud důvodnou.
33. Žalobce namítal, že žalovaný nijak nedoplnil dokazování k otázce veřejného zájmu a že nezhojil vadu řádného odůvodnění v této části v prvostupňovém rozhodnutí. S touto argumentací nemůže krajský soud souhlasit.
34. Především, pokud se jedná o odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, platí již shora uvedené, že poměrně stručné vypořádání otázky existence veřejného zájmu jako jedné z podmínek pro vyvlastnění bylo vyvoláno postojem žalobce k otázce samotného vyvlastnění jeho pozemků v průběhu řízení o vyvlastnění před prvostupňovým orgánem. Jestliže žalobce neprohlásil *nijak* proti samotnému vyvlastnění, tedy nezpochybňoval až do vydání prvostupňového rozhodnutí existenci veřejného zájmu na vyvlastnění, bylo lze

očekávat, že se prvostupňový správní orgán bude uvedenou otázkou zabývat pouze v nezbytném rozsahu, což také učinil.

35. Výtky žalobce stran stručného vypořádání uvedené otázky ze strany KÚ MSK nemohou být jakkoli důvodné, neboť postup KÚ MSK byl do značné míry ovlivněn právě postojem žalobce.
36. Není přitom pravdou, že by žalovaný nenapravil postup KÚ MSK. Žalovaný se totiž otázkou existence veřejného zájmu a poměřením veřejného zájmu na konkrétní stavbě se zájmem žalobce na zachování jeho podnikání věnoval více než dostatečně na str. 8 – 9 napadeného rozhodnutí. Zcela správně přitom odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2763/21 ze dne 30. 8. 2022, ze kterého vyplývá, že zákonodárce může stanovit přípustně, co je ve veřejném zájmu.
37. Tak to ostatně učinil i ve vztahu k dálnicím, silnicím a místním komunikacím I. stupně v § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, když současně v § 17 odst. 2 písm. a) citovaného zákona stanovil, že pro účely stavby uvedených komunikací lze v souladu se zákonem o vyvlastnění odejmout nebo omezit vlastnické právo. Krajský soud tedy souhlasí, že již ze zákona o pozemních komunikacích vyplývá veřejný zájem na projednávané stavbě.
38. Žalovaný nadto dále vysvětlil, že stavba obchvatu Bruntálu byla jako veřejně prospěšná stavba vymezena i v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje.
39. Nelze přisvědčit ani námitkám žalobce, že nebyl dostatečně poměřen veřejný zájem na stavbě se zájmem na zachování vlastnictví žalobce.
40. Žalovaný totiž trefně uvedl, že benzinová stanice ve vlastnictví žalobce není poslední čerpací stanicí, která by měla zmizet z okresu Bruntál, když jako irelevantní shledal také zachování možnosti tankovat prémiová paliva či nabídky prémiových maziv a čerstvě mleté výběrové kávy. Věnoval se také náležitě otázce zachování věrné zákaznické základny žalobce. Krajský soud souhlasí se všemi úvahami žalovaného a pro stručnost na ně odkazuje.
41. Podle krajského soudu lze shrnout, že žalovaným byla dostatečným způsobem poměřena otázka existence veřejného zájmu na konkrétní stavbě a zájmu žalobce na zachování vlastnického práva. Krajský soud musí zdůraznit, že i při přezkumu uvedených otázek je na místě přihlídnout k postoji žalobce v průběhu vyvlastňovacího řízení před správním orgánem prvního stupně, jakož ve fázi územního plánování a územního řízení.
42. Závěrem krajský soud neshledal důvodnou námitku nezákonnosti řízení předcházejícího vydání rozhodnutí. Žalobce namítal, že nemohl řádně uplatnit svá práva s ohledem na to, že ústní jednání bylo rozděleno na několik částí, ačkoliv mělo proběhnout na jedenkrát a dále, že očekával s ohledem na proběhlá ústní jednání, že tato budou pokračovat a ohradil se tudíž proti postupu KÚ MSK ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.
43. Je pravdou, že z koncepce zákona o vyvlastnění lze vysledovat požadavek konání ústního jednání „na jedenkrát“, což lze dovodit mj. z toho, že v § 24 zákona o vyvlastnění je lhůta pro rozhodnutí vyvlastňovacím úřadem vázána na den konání ústního jednání.
44. V projednávané věci však lze vysledovat určitá specifika. Zejména se jedná o to, že u ústních jednání, která proběhla, došlo vždy k dohodě mezi ŘSD a žalobcem, v součinnosti s vyvlastňovacím úřadem, že ústní jednání nebude ukončeno s ohledem na potřebu dalších úkonů (znalecké zkoumání). Podle krajského soudu vyvlastňovací úřad tímto vyšel účastníkům vstříc, ačkoli s obdobným postupem zákon o vyvlastnění nepočítá. Na rozdíl od

žalovaného má však krajský soud za to, že tento postup nemohl založit u žalobce legitimní očekávání, že KÚ MSK nebude postupovat podle § 36 odst. 3 správního řádu a že nevydá rozhodnutí ve věci.

45. Postup KÚ MSK totiž nelze podřadit pod správní praxi, která by ve výsledku mohla vést ke vzniku legitimního očekávání. Co přesně tvoří správní praxi vymezil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, publ. pod č. 1915/2009 Sb. NSS: *„Správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.“*
46. Je zřejmé, že postup KÚ MSK, který vyšel vstříc účastníkům a dal jim tak široký prostor k uplatnění jejich práv, nebyl ve smyslu citované judikatury ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností.
47. Nadto, žalobce v žalobě ani nespécifikoval, v čem došlo k dotčení jeho veřejných subjektivních práv namítaným postupem KÚ MSK a ani krajský soud takové dotčení nenalezl. Nejenže měl žalobce vstřícným postupem KÚ MSK dán široký prostor k uplatnění svých práv; v momentě, kdy vyvlastňovací úřad postupoval podle § 36 odst. 3 správního řádu, dal účastníkům, tedy i žalobci, jednoznačně najevo, že má za to, že již shromáždil dostatečné podklady rozhodnutí a dal účastníkům možnost se k nim vyjádřit. Právě za této situace bylo lze legitimně očekávat vydání rozhodnutí. Z tohoto pohledu tedy nemohlo být rozhodnutí vydané KÚ MSK překvapivé.
48. Pokud žalobce namítal nemožnost koncentrace řízení podle § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění, lze s ním souhlasit, avšak shodné stanovisko k této otázce zaujal též žalovaný. Žalobce přitom v žalobě ani netvrdil, v čem mu domnělá koncentrace řízení zabránila uplatnit jeho práva, tedy jaké skutečnosti nemohl v důsledku koncentrace uvést. Ani v této části nelze přiznat námitkám žalobce důvodnosti.
49. Nedůvodná je rovněž námitka, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s odvoláním žalobce v rozsahu, kterým byl napadán uvedený procesní postup KÚ MSK a dále, že v rozporu s právními předpisy projednal odvolání ŘSD. Žalobce totiž vůbec netvrdí, v čem byl namítaným postupem žalovaného dotčen na svých právech a není to zřejmé ani krajskému soudu po přezkumu napadeného rozhodnutí.
50. Krajský soud tak uzavírá, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, neshledal žádných vad, které by mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Závěr a náklady řízení

51. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
53. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje P.S.

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se nepřihlíží. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 2. října 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu